

DOVYKO II

Dotazník vývoje komunikace pro děti od 16 do 30 měsíců

Filip Smolík, Klára Marušincová,
Jaroslava Turková, Veronika Malechová

Jméno dítěte: _____ Datum narození: _____

Datum vyplnění: _____ Věk: _____

Kdo vyplňoval dotazník: matka otec někdo jiný (kdo?): _____

Zadával/hodnotil: _____

Celkové skóry: _____

Slova _____ Výběr z vět _____ Tvary slov _____

Vážení rodiče,

dostáváte do ruky Dotazník vývoje komunikace, který má pomoci zjistit, zda se slovní zásoba a další jazykové dovednosti vašeho dítěte vyvíjejí ve shodě s očekáváním. Dotazník je určen dětem ve věku 16 až 30 měsíců, pro něž známe očekávané hodnoty jazykového vývoje u českých dětí. Za určitých okolností lze dotazník použít i u dětí mimo toto věkové rozmezí, zejména v případě, kdy existuje podezření na závažnější vývojové opoždění. Dotazník by měl vyhodnocovat odborník, který má právu v oborech souvisejících s vývojem dítěte a který zná podrobně příručku k administraci metody. K takovým odborníkům patří psychologové, logopedi, pediatři, některé další lékařské odbornosti, speciální pedagogové nebo pedagogové zaměřeni na raný vývoj dítěte. Pokud jste dotazník dostali od někoho jiného, zvažte prosím, zda se jedná o důvěryhodnou osobu. Zejména není vhodné, aby byl dotazník běžně administrován všem dětem v jeslích, školce či mateřském klubu a jeho vyplnění nebylo následováno individuálním pohovorem s vyplňujícím rodičem. V případě pochybností se můžete obrátit na jednoho z autorů dotazníku, Filipa Smolíka z Psychologického ústavu AV ČR.

Podrobné instrukce k vyplňování dotazníku jsou uvedeny na straně 5. Přečtěte si prosím tyto instrukce pozorně. Protože se jedná o dotazník založený na informacích od vás, závisí kvalita získaných informací zejména na vaší pečlivosti při vyplňování. Pouze tak bude výsledek dobře sloužit k dalšímu rozhodování o vašem dítěti.

Následující tabulka je určena k zapsání základních údajů o rodině dítěte, jeho zdravotním stavu a jeho prostředí. Její úplné vyplnění není vždy nutné, dohodněte se s odborníkem, který vám dotazník předal nebo který ho bude vyhodnocovat. Doufáme, že vyplnění dotazníku dobře poslouží při rozhodnutích spojených s výchovou vašeho dítěte.

Pohlaví dítěte: chlapec děvče

Počet sourozenců žijících ve společné domácnosti: _____

Pořadí dítěte mezi těmito sourozenci (1= nejstarší nebo jediné dítě): _____

Mateřský jazyk (mateřské jazyky) matky: _____ otce: _____

Jazyk, kterým na dítě mluví matka: _____ otec: _____

Počet let vzdělání (od 1. třídy ZŠ) matky: _____ otce: _____

Nejvyšší ukončené vzdělání matky: _____ otce: _____

(vyberte základní, SŠ bez maturity, SŠ s maturitou, Bc. (případně nástavba, vyšší škola), Mgr. (VŠ magisterské nebo vyšší)

Chodí dítě do kolektivního zařízení (školky, jeslí)? Pokud ano, v průměru kolik hodin týdně? _____

Tráví dítě pravidelně více času s někým jiným než s matkou nebo otcem?

Pokud ano, s kým (babička, chůva atd.) a kolik hodin týdně? _____

Narodilo se dítě v termínu? Pokud ne, v jakém týdnu těhotenství? _____

Byla u dítěte zjištěna porucha sluchu? _____

Prodělalo dítě nějaká závažná dlouhodobější onemocnění? Jaká? _____

Byla u dítěte zjištěna nějaká vývojová porucha nebo dlouhodobé onemocnění?

Jaké? _____

SEZNAM SLOV

Děti rozumějí mnoha slovům a větám, které samy ještě neříkají. Nás zde zajímají především slova, která vaše dítě ŘÍKÁ. Zaškrtněte pouze slova, která jste od dítěte slyšeli v různých spontánních promluvách (ne v básničkách, písničkách či jako pouhé opakování).

V našem seznamu jsou slova zapsána trochu jinak, než je vaše dítě říká.

OZNAČTE POLÍČKO i v případě, že:

- VYSLOVUJE slovo jinak (např. „uyba“ místo „ryba“, „mejt“ místo „mýt“)
- říká ZDROBNĚLINU (např. „pejsek“ místo „pes“)
- říká slovo v jiném tvaru (např. „vodu“ místo „voda“, „papá“ místo „papat“)

POZOR! NEOZNAČUJTE políčko v případě, že:

- dítě pro stejnou věc používá jiné slovo. Např. pokud říká „haf“ ≠ „pes“, „hopi“ ≠ „skákat“
- dítě používá slovo jen v básničce, např. „kolo, kolo mlýnský“, ale neříká „kolo“, když projede bicykl

CITOSLOVCE

au	☐	íí áá	☐	mňau	☐
bác	☐	jupí	☐	šššš hú	☐
bú	☐	kvá kvá	☐	tik tak	☐
crrrr/ cink	☐	kykyryký	☐	vrn vrn (auto)	☐
haf	☐	mé mé	☐		
hop	☐	mňam	☐		

ZVÍŘATA

beruška	☐	kohout	☐	kuře	☐
brouk	☐	koza	☐	lev	☐
had	☐	králík	☐	liška	☐
jelen	☐	kráva	☐	medvěd	☐
kachna	☐	krokodýl	☐	motýl	☐
kočka	☐	kůň	☐	moucha	☐

mravenec	☐	ryba	☐	vlk	☐
myš	☐	slepice	☐	vosa	☐
opice	☐	slon	☐	zvíře	☐
ovce	☐	sova	☐	žába	☐
pavouk	☐	šnek	☐	želva	☐
pes	☐	tygr	☐	žirafa	☐
prase	☐	tučňák	☐		
pták	☐	včela	☐		

Připomínáme:**ANO OZNAČTE:**

- „buf“ = autobus
- „míček“ = míč
- „koládu“ = čokoláda

NEoznačujte:

- „éro“ ≠ letadlo (jiné slovo)

DOPRAVNÍ PROSTŘEDKY A JINÁ VOZÍTKA

auto	☐	letadlo	☐	traktor	☐
autobus	☐	lod'	☐	vlak	☐
bagr	☐	motorka	☐	vrtulník	☐
hasiči	☐	nákladák	☐		
kočárek	☐	policajti	☐		
kolo	☐	sanitka	☐		

HRY A HRAČKY

bábovička	☐	knížka	☐	panenka	☐
bubínek	☐	kostka	☐	papír	☐
dárek	☐	krabice	☐	štětec	☐
foťák	☐	kytara	☐	tužka	☐
fotbal	☐	lepidlo	☐		
hračka	☐	míč	☐		

JÍDLA A PITÍ

banán	☐	knedlík	☐	pivo	☐
bonbón	☐	kukuřice	☐	polévka	☐
brambory	☐	lízátko	☐	pomeranč	☐
citrón	☐	mandarinka	☐	rajče	☐
čokoláda	☐	marmeláda	☐	rohlík	☐
dort	☐	máslo	☐	rozinka	☐
džus	☐	maso	☐	rýže	☐
hlad	☐	med	☐	sůl	☐
houby	☐	meloun	☐	sušenka	☐
hrášek	☐	mléko	☐	sýr	☐
hruška	☐	mrkev	☐	špagety	☐
chleba	☐	okurka	☐	šunka	☐
jablko	☐	omáčka	☐	vajíčko	☐
jahoda	☐	oříšky	☐	voda	☐
jídlo	☐	ovoce	☐	zmrzlina	☐
jogurt	☐	palačinka	☐	žízeň	☐
kafe	☐	párek	☐	žvýkačka	☐
kakao	☐	piškot	☐		
kaše	☐	pití	☐		

Připomínáme:

ANO OZNAČTE:

- „tití“ = kytka
- „havička“ = hlava
- „pici“ = čepice

NEoznačujte:

- „tik tak“ ≠ hodiny (jiné slovo)

OBLEČENÍ

bačkory	☐	bryndák	☐	holinky	☐
boty	☐	bunda	☐	kabát	☐
brýle	☐	čepice	☐	kalhoty	☐

kalhotky	☐	oblečení	☐	sandály	☐
klobouk	☐	plavky	☐	sukně	☐
knoflík	☐	plínka	☐	svetr	☐
korále	☐	ponožky	☐	šála	☐
kraťasy	☐	punčocháče	☐	šaty	☐
mikina	☐	pyžamo	☐	tričko	☐
náušnice	☐	rukavice	☐	zip	☐

LIDSKÉ TĚLO

bebí	☐	nos	☐	pusa	☐
brada	☐	obličej	☐	rameno	☐
břicho	☐	oko	☐	ruka	☐
fousy	☐	piha	☐	tvář	☐
hlava	☐	pindík (nebo jiné označení)	☐	ucho	☐
jazyk	☐	pipinka (nebo jiné označení)	☐	vlasý	☐
koleno	☐	prsa	☐	zadek	☐
krk	☐	prst	☐	záda	☐
nehet	☐	pupík	☐	zub	☐
noha	☐				

VĚCI DOMA

baterka	☐	klíč	☐	mísa	☐
cédéčko	☐	koš	☐	hadr	☐
dudlík	☐	koště	☐	mýdlo	☐
hodinky	☐	kýbl	☐	noviny	☐
hrnek	☐	kytka	☐	nůž	☐
hřeben	☐	láhev	☐	nůžky	☐
kapesník	☐	lampa	☐	obraz	☐
kartáček na zuby	☐	vysavač	☐	peněženka	☐
kladivo	☐	lžička	☐	peníze	☐

peřina	☐	světlo	☐	trouba	☐
počítač	☐	šuplík	☐	ubrousek	☐
polštář	☐	talíř	☐	vidlička	☐
prášek	☐	telefon	☐		
rádio	☐	televize	☐		

Připomínáme:**ANO OZNAČTE:**

- „babí“ = babička
- „domeček“ = dům
- „travičku“ = tráva

NEoznačujte:

- „prší“ ≠ déšť (jiné slovo)

NÁBYTEK A MÍSTA DOMA

dveře	☐	obývací	☐	sprcha	☐
chodba	☐	okno	☐	stolička	☐
koupelna	☐	podlaha	☐	stůl	☐
křeslo	☐	pokoj	☐	umyvadlo	☐
kuchyň	☐	postel	☐	vana	☐
lednička	☐	pračka	☐	židle	☐
myčka	☐	schody	☐		

VĚCI A MÍSTA MIMO DOMOV

bazén	☐	chodník	☐	město	☐
déšť	☐	kámen	☐	mrak	☐
doma	☐	klouzačka	☐	návštěva	☐
dům	☐	lavička	☐	nebe	☐
hadice	☐	les	☐	obchod	☐
houpačka	☐	lopata	☐	park	☐
hřiště	☐	louže	☐	písek	☐
hvězda	☐	měsíc	☐	práce	☐

sekačka	☐	strom	☐	větev	☐
skála	☐	střecha	☐	vítr	☐
slunce	☐	školka	☐	zahrada	☐
sněhulák	☐	tráva	☐	zoo	☐
sníh	☐	venku	☐	žebřík	☐

OSOBY A POSTAVY

babička	☐	máma	☐	sestřička (sourozenec)	☐
bráška	☐	Mikuláš	☐	táta	☐
děda	☐	miminko	☐	teta	☐
děti	☐	pán	☐	vlastní jméno dítěte např. Petr	☐
doktor/ka	☐	paní	☐	jméno domácího zvířete např. Fík	☐
holka	☐	policejt	☐	jméno jiné osoby	☐
kamarád/ka	☐	poštačka	☐		
kluk	☐	strejda	☐		
lidi	☐				

ČINNOSTI

Tato slova bude vaše dítě používat v různých tvarech, často jiných, než uvádíme v seznamu. Může to být 3. osoba jednotného čísla, např. „Míša meje, papá“, nebo „jdeme“, „chceš“. Označte odpovídající sloveso, i když dítě používá jiný tvar od stejného slova (tj. mýt, papat, jít, chtít).

bát se	☐	bydlet	☐	dělat	☐
běhat	☐	cákat	☐	dívat se	☐
běžet	☐	čekat	☐	dostat	☐
bolet	☐	číst	☐	držet	☐
bouchnout	☐	čistit	☐	dupat	☐
brát	☐	čůrat	☐	foukat	☐
brečet	☐	dát	☐	házet	☐

hledat	☐	napít	☐	skončit	☐
hodit	☐	nést	☐	slyšet	☐
honit	☐	opravovat	☐	smát se	☐
houpat se	☐	otevřít	☐	spadnout	☐
hrát si	☐	pálit	☐	spát	☐
chodit	☐	pít	☐	stát	☐
chytat	☐	plakat	☐	stříhat	☐
jet	☐	plavat	☐	tancovat	☐
jíst	☐	podívat se	☐	tlačit	☐
jít	☐	položít	☐	tleskat	☐
kakat	☐	pomocť	☐	trhat	☐
kopat	☐	povídat	☐	ukázat	☐
koukat	☐	pracovat	☐	umýt	☐
koupit	☐	probudit se	☐	utřít	☐
kousat	☐	pršet	☐	uvařit	☐
kousnout	☐	přikrýt	☐	vařit	☐
krmit	☐	přinést	☐	vidět	☐
křičet	☐	psát	☐	vyčistit	☐
lechat	☐	rozsvíťit	☐	vyhodit	☐
lézt	☐	řezat	☐	vylít	☐
lízat	☐	řídit	☐	vzít	☐
malovat	☐	říkat	☐	zamést	☐
míchat	☐	sedět	☐	zavřít	☐
mít	☐	sednout si	☐	zlomit	☐
mýt	☐	schovat	☐	zpívat	☐
nakoupit	☐	skákat	☐	zůstat	☐
nalít	☐	skočit	☐		

CO SE ŘÍKÁ

Zde se vás ptáme nejen na slova, ale výjimečně i na říkanky, které vaše dítě samo říká. Básničku umí říct i bez toho, aby po vás slova pouze opakovalo.

ahoj!	☐	hají	☐	paci paci	☐
ano	☐	haló haló	☐	pápá	☐
básnička	☐	ham	☐	pohádka	☐
cáky cáky	☐	hotovo	☐	prosím	☐
dej pusinku	☐	jdeme	☐	pšt!	☐
děkuji	☐	kolo kolo mlýnský	☐	ukaž	☐
dobrou noc	☐	malá, malá	☐	vařila myšička	☐
dobrý den	☐	nashledanou	☐	kašičku	☐
e e	☐	ne	☐	že tě chytím...	☐
hačí	☐	nech to!	☐		

PŘÍDAVNÁ JMÉNA

Tato slova bude vaše dítě používat v různých tvarech, často jiných, než uvádíme v seznamu.

Může to být jiný rod (např. bílá), pád (např. červeného) nebo nespisovná forma (např. hnědej). Označte odpovídající políčko, i když dítě používá jiný tvar stejného slova (tj. bílý, červený, hnědý).

bílý	☐	modrý	☐	starý	☐
černý	☐	mokrý	☐	stejný	☐
červený	☐	nemocný	☐	studený	☐
čistý	☐	nový	☐	suchý	☐
dlouhý	☐	pěkný	☐	špinavý	☐
dobrý	☐	prázdný	☐	těžký	☐
hezký	☐	první	☐	velký	☐
horký	☐	rozbitý	☐	zelený	☐
jiný	☐	rychlý	☐	zlobivý	☐
malý	☐	smutný	☐	žlutý	☐

VYJADŘOVÁNÍ ČASU A DOBY

den	☐	potom	☐	večer	☐
dnes	☐	ráno	☐	za chvíli	☐
noc	☐	teď	☐	zítra	☐

ZÁJMENA

Zde postupujte odlišně od předchozích částí. Označte jen ta zájmena, která dítě samo říká přesně ve tvaru, který uvádíme. Říká-li vaše dítě „mě“ a ne „já“, NEOZNAČUJTE políčko „já“.

já	☐	moje	☐	nic	☐
ty	☐	můj	☐	ten	☐
on	☐	tvůj	☐	ta	☐
ona	☐	tvoje	☐	to	☐
my	☐	naše	☐	tenhle	☐
vy	☐	vaše	☐		
oni	☐	sám	☐		

Připomínáme:

ANO OZNAČTE:

- „patně“ = špatně
- „maličko“ = málo
- „dolu“ = dole

NEoznačujte:

- „víc“ ≠ ještě (jiné slovo)

VYJADŘOVÁNÍ ZPŮSOBU MÍRY A MÍSTA

dobře	☐	ne(pije, funguje...)	☐	tak	☐
hodně	☐	rychle	☐	trochu	☐
málo	☐	pomalů	☐	dovnitř	☐
ještě	☐	špatně	☐	vzadu	☐
nahoře	☐	tam	☐	venku	☐
dole	☐	tady	☐		

TÁZACÍ SLOVA

kdo? kde? proč?
co? kam?

PŘEDLOŽKY

od po v
do pod vedle
k pro za
na s
okolo u

SPOJKY

a ale nebo
aby až protože

POMOCNÁ SLOVESA A DALŠÍ SLOVESNÉ VÝRAZY

být muset začít
chtít smět zůstat

VĚTY A TVARY SLOV

V této části se vás budeme ptát na různé tvary slov, které vaše dítě používá. Dále budeme zjišťovat, jestli spojuje slova do větších celků nebo vět. Pokud ano, budeme se ptát, jak tyto promluvy vypadají.

I v této části platí, že není příliš důležité, jakým způsobem vaše dítě slova a věty vyslovuje. Pokud vyslovuje slova jinak, než uvádíme, nevádí. Označte tu odpověď, která je nejvíce podobná větě tak, jak ji říká.

POUŽITÍ VĚT A SLOV

Mluví vaše dítě o věcech či lidech, kteří nejsou právě přítomni? Např. babička upeče bábovku. Za týden vidíte v obchodě bábovku a dítě řekne „babi“.

Mluví dítě o věcech, které se teprve stanou? Např. řekne „houpi, houpi“, než odcházíte na hřiště.

Ptáte se dítěte na věc, která je v jiném pokoji, např. „Kde je méda?“ Dítě rozumí, vstane a jde hledat médu.

Všimli jste si, že vaše dítě při hře dělá, jako že např. mašinka je telefon nebo tužka je teploměr?

Spojuje vaše dítě dvě a více slov, např. máma boty, táta hop?
Pokud odpovíte ne, přeskočte následující část a přejděte k části C na str. 23.

TŘI NEJDELŠÍ PROMLUVY

Napište, prosím, 3 nejdelší slovní vyjádření, která si pamatujete, že vaše dítě řeklo. Může jít o jakoukoliv kombinaci slov, která je podobná větě. Nemusí jít o „hotové“ věty jako u dospělých.

Pokud vaše dítě používá zatím pouze jednoslovná vyjádření, přeskočte na str. 23.

1)

2)

3)

VÝBĚR Z VĚT

V této části uvádíme příklady různých situací (např. příchod tatínka domů). Vaším úkolem je označit odpověď, která se nejvíce podobá vyjádření vašeho dítěte v podobné situaci.

Vybrat jednu odpověď se vám může zdát obtížné. Je možné, že vaše dítě by ve skutečnosti řeklo něco jiného. Pokuste se i přesto vybrat z nabízených možností tu, která se nejvíce podobá odpovědi vašeho dítěte.

Pokud vaše dítě používá složitější vyjádření než ta, která uvádíme, označte poslední z nabízených odpovědí (nejsložitější odpověď).

- 1) **Dítě odmítá vypít mléko. Říká:**
 - a) ještě nepoužívá obdobně složitě výrazy
 - b) Ne!
 - c) Mléko ne!
 - d) Nechci mléko!

- 2) **Na procházce v parku vidíte tři psy, jak si hrají. Ptáte se dítěte: „Kdopak to je támhle?“ Dítě odpovídá:**
 - a) ještě nepoužívá obdobně složitě výrazy
 - b) Hafhaf.
 - c) Pejsek.
 - d) Pejskové/pejscí.

- 3) **Dítě chce podat plyšového medvídka, kterého drží maminka v ruce. Říká:**
 - a) ještě nepoužívá obdobně složitě výrazy
 - b) Dej!
 - c) Dej méďu.
 - d) Mami, dej mně méďu.

- 4) **Představte si, že vaše dítě je chlapec a jmenuje se Venda. Venda se probudí a říká vám, co dělal:**
 - a) ještě nepoužívá obdobně složitě výrazy
 - b) Spinkal.
 - c) Venda spinkal.
 - d) Já spinkal.

- 5) **Dítě mluví o tom, že odpoledne s vámi má jít na procházku.**
 - a) ještě nepoužívá obdobně složitě výrazy
 - b) Projít.
 - c) Půjdem projít.
 - d) Půjdem se projít.

- 6) Když se dítě nedívá, uklidíte jeho botičky do skříně. Pak se ho zeptáte: „Kde jsou botičky?“ Dítě odpovídá:
- ještě nepoužívá obdobně složité výrazy
 - Neni boty.
 - Nejsou boty.
 - Boty jsou pryč.
- 7) Na stole je tužka a papír. Dítě vezme tužku, podává ji mamince a chce, aby nakreslila pejska. Říká:
- ještě nepoužívá obdobně složité výrazy
 - Mámo pejska.
 - Pejska nakreslit.
 - Mámo, nakresli pejska.
- 8) Dítě se chce napít z hrnku, který je prázdný. Chce, aby ho maminka naplnila:
- ještě nepoužívá obdobně složité výrazy
 - Nalít.
 - Nalij čaj.
 - Nalij mi čaj (prosím).
- 9) Dítě slyší z předsíně tatínka, jak přichází domů z práce.
- ještě nepoužívá obdobně složité výrazy
 - Táta!
 - Táta přišel!
 - Táta přišel z práce!
- 10) Představte si, že se vaše dítě jmenuje Ája. Ája večerí a právě snědla rohlík. Ptáte se jí: „Kde je rohlík?“
- ještě nepoužívá obdobně složité výrazy
 - Spapala.
 - Ája spapala ho.
 - Ája ho spapala.
- 11) Představte si, že se vaše dítě jmenuje Venda. Než odcházíte na procházku, musí se Venda obléci. Co řekne?
- ještě nepoužívá obdobně složité výrazy
 - Oblíknout.
 - Venda oblíkne.
 - Já se oblíknu.
- 12) Tatínek se šel sprchovat. Ptáte se dítěte: „Kde je tatínek?“ Odpovídá:
- ještě nepoužívá obdobně složité výrazy
 - Sprchuje.
 - Sprchuje se.
 - Tatínek se sprchuje.

- 13) Vaše dítě se jmenuje Ája. Ukazuje vám, že má prstýnek. Ptáte se: „Odkud máš ten prstýnek?“
- ještě nepoužívá obdobně složité výrazy
 - Máma dala.
 - Máma mi dala.
 - Máma mi ho dala.
- 14) Váš pejsek si škrábe ránu. Říkáte dítěti, že pejska to bolí. Dítě mu chce ránu pofoukat. Říká:
- ještě nepoužívá obdobně složité výrazy
 - Pofouká.
 - Pofoukám.
 - Pofoukám mu to.
- 15) Babička dítěte šla do lesa. Ptáte se dítěte: „Kam šla babička?“ Dítě odpovídá:
- ještě nepoužívá obdobně složité výrazy
 - Lesa.
 - Do lesa.
 - Šla do lesa.
- 16) Jdete s dítětem na návštěvu k tetě. Jak odpovídá dítě na otázku „Kam jdeme?“
- ještě nepoužívá obdobně složité výrazy
 - Tetě.
 - K tetě.
 - Jdeme k tetě.
- 17) Na procházce jede kolem vás auto, ve kterém je na zadním sedadle pes.
- ještě nepoužívá obdobně složité výrazy
 - Pejsek autě.
 - Pejsek v autě.
 - Pejsek jede v autě.
- 18) Vaše dítě vidí škrábanec, který máte na ruce. Říká:
- ještě nepoužívá obdobně složité výrazy
 - Bebí.
 - Má bebí.
 - Mámo, máš bebí.
- 19) Dítě vidí v obrázkové knížce kapra v rybníce. Ptáte se ho: „Kde je kapr?“
- ještě nepoužívá obdobně složité výrazy
 - Rybníce.
 - V rybníce.
 - Kapr v rybníce.

- 20) Dítě vidí plyšovou žirafu a chce po vás, abyste mu ji ukázala. Říká:
- ještě nepoužívá obdobně složité výrazy
 - Ukaž.
 - Žirafu ukaž.
 - Ukaž mi žirafu.
- 21) Dítě ukazuje na obrázek, kde je v okně domku vidět kočka a před domem běhá pes. Ptáte se ho, co vidí na obrázku.
- ještě nepoužívá obdobně složité výrazy
 - Pejsek venku (Kočička doma; dítě zmíní jen jedno ze zvířátek)
 - Pejsek venku. Kočička doma.
 - Pejsek je venku a kočička je doma.
- 22) Představte si, že se vaše dítě jmenuje Venda. Venda byl s tatínkem ráno ve městě. Ptáte se ho: „Kdo byl ve městě?“
- ještě nepoužívá obdobně složité výrazy
 - Venda, táta.
 - Venda tátou.
 - Venda s tátou.
- 23) Máte v plánu jít se koupat. Ptáte se dítěte: „Kam dneska půjdeme?“ Dítě odpovídá:
- ještě nepoužívá obdobně složité výrazy
 - Koupat.
 - Koupat půjdem.
 - Půjdem se koupat.
- 24) V domě se zhasne a vaše dítě dostane strach. Říká:
- ještě nepoužívá obdobně složité výrazy
 - Bojím.
 - Já bojím.
 - Já se bojím.
- 25) Dítě chce pustit v televizi krtečka. Říká:
- ještě nepoužívá obdobně složité výrazy
 - Krtka pustit.
 - Puť krtka.
 - Pustíš mi krtka?
- 26) Říkáte dítěti, že bude oběd. Dítě připomíná, že si před tím musí všichni umýt ruce. Co řekne?
- ještě nepoužívá obdobně složité výrazy
 - Umýt.
 - Umýt musíme.
 - Musíme si umýt ruce.

27) Představte si, že se vaše dítě jmenuje Venda. Venda ukazuje na svůj hrnek a chce říci, že je to jeho pití. Co řekne?

- a) ještě nepoužívá obdobně složitě výrazy
- b) Moje.
- c) Vendy pití.
- d) Moje pití.

28) Vaše dítě chce, abyste mu ukazoval/a obrázky v knížce. Řekne:

- a) ještě nepoužívá obdobně složitě výrazy
- b) Knižku.
- c) Ukážeš knížku.
- d) Ukaž mi knížku.

29) Co řekne dítě, když chce mluvit o kole, které patří strejdovi?

- a) ještě nepoužívá obdobně složitě výrazy
- b) kolo strejdy
- c) strejdy kolo
- d) strejdovo

30) Na návštěvu přichází dědeček dítěte. Dítě říká:

- a) ještě nepoužívá obdobně složitě výrazy
- b) Děda.
- c) Děda přišla.
- d) Děda přišel.

31) Dítě hledá punčocháče. Ptá se:

- a) ještě nepoužívá obdobně složitě výrazy
- b) Kde je?
- c) Kde je punčocháče?
- d) Kde jsou punčocháče?

32) Mluví se o limonádě a o tom, že je jako sladká voda. Dítě řekne:

- a) ještě nepoužívá obdobně složitě výrazy
- b) sladký
- c) sladký voda
- d) sladká voda

33) Dítě si s tatínkem hází míč. Dítě dokončí větu „Hodím míč...“:

- a) ještě nepoužívá obdobně složitě výrazy
- b) táta
- c) tátě/ tati (jakýkoliv jiný tvar než táta/tátovi)
- d) tátovi

34) Představte si, že se vaše dítě jmenuje Kuba. Kuba chce říct, že ho bolí nožička.

Říká:

- a) ještě nepoužívá obdobně složité výrazy
- b) Bolí nožička.
- c) Kubu bolí nožička.
- d) Bolí mě nožička.

35) Dítě je nemocné a má si vzít léky. Říká:

- a) ještě nepoužívá obdobně složité výrazy
- b) Prášky nebolelo.
- c) Papám prášky. Nebolelo.
- d) Papám prášky, aby to nebolelo.

36) Dítě se jmenuje Ája. Ptáte se jí, co bude dělat v sobotu. Říká:

- a) ještě nepoužívá obdobně složité výrazy
- b) Ája doma.
- c) Ája bude doma.
- d) Budu doma.

37) Dítě si hraje na vaření a chce „uvařit“ knedlíky. Říká:

- a) ještě nepoužívá obdobně složité výrazy
- b) Knedlíky uvařit.
- c) Budu uvařit knedlíky.
- d) Já uvařím knedlíky.

38) Jak vaše dítě používá číslovku „dva, dvě“?

- a) ještě nepoužívá obdobně složité výrazy
- b) dva auta, dva stoly, dva kuřátka (jen v jednom rodě)
- c) dva auta/ dvě stoly (občas ve špatném rodě)
- d) dvě auta/ dva stoly (vždy ve správném rodě)

39) Dítě si chce hrát s medvídkem. Říká:

- a) ještě nepoužívá obdobně složité výrazy
- b) Méd'u!
- c) Méd'u chci.
- d) Já chci méd'u.

40) Ptáte se dítěte, kdo mu přinesl botičky. Odpovídá:

- a) ještě nepoužívá obdobně složité výrazy
- b) Táta přinesla.
- c) Táta přines(l).
- d) Táta je přinesl.

- 41) Dítě chce, abyste ho zvedli a nechali ho podívat se na stůl. Říká:
- a) ještě nepoužívá obdobně složitě výrazy
 - b) Zvednout!
 - c) Zvedni!
 - d) Zvedni mě.
- 42) Dítě má v ruce tužku a čmárá si po papíře. Asi chce namalovat pejska. Říká:
- a) ještě nepoužívá obdobně složitě výrazy
 - b) Písi písi haf.
 - c) Pejska namalovat.
 - d) Namaluju pejska.
- 43) Dítě si hraje s kostkami. Ptáte se, co chce dělat. Odpovídá:
- a) ještě nepoužívá obdobně složitě výrazy
 - b) Postavit.
 - c) Komín postavit.
 - d) Postavím komín.

C) TVARY SLOV – ČASOVÁNÍ, SKLOŇOVÁNÍ, STUPŇOVÁNÍ

V češtině je řada slov, která používáme v různých tvarech podle toho, co chceme říci a na jakém místě ve větě jsou tato slova umístěna. Děti většinou říkají slovo nejprve jen v jednom tvaru (např. táta) a potom začínají používat další tvary tohoto slova (např. táty/tátovi).

V následující části dotazníku označte jen ty tvary, které jste od svého dítěte slyšeli v běžném hovoru (ne v říkankách, písničkách apod.). U každého slova si můžete představit větu. Označte slovo, pokud by vaše dítě tuto větu s daným slovním tvarem použilo.

BÝT

jsem	☐	jsou	☐	budeš	☐
jsi/jseš	☐	byl	☐	bude	☐
je	☐	byla	☐	budeme	☐
jsme	☐	bylo	☐	budete	☐
jste	☐	budu	☐	budou	☐

CHTÍT

chci	☐	chceme	☐	chtěl	☐
chceš	☐	chcete	☐	chtěla	☐
chce	☐	chtějí	☐	chtělo	☐

PAPAT

papej	☐	papáme	☐	papala	☐
papám	☐	papáte	☐	papalo	☐
papáš	☐	papají	☐		
papá	☐	papal	☐		

HRÁT

hraj	☐	hrajeme	☐	hrála	☐
hraju	☐	hrajete	☐	hrálo	☐
hraješ	☐	hrajou/hrají	☐		
hraje	☐	hrál	☐		

BABIČKA

babičky	☐	babičko	☐	babičkám	☐
babičce	☐	babičkou	☐	babičkách	☐
babičku	☐	babiček	☐	babičkami	☐

PEJSEK

pejska	☐	pejskové	☐	pejsky	☐
pejskovi	☐	pejsci	☐	pejskách	☐
pejsku	☐	pejsků	☐	pejskama	☐
pejskem	☐	pejskům	☐		

AUTO

auta	☐	autem	☐	autech	☐
autu	☐	aut	☐	autama	☐
autě	☐	autům	☐		

VELKÝ/VELKEJ

větší	☐	největší	☐
-------	--------------------------	----------	--------------------------

HEZKÝ/HEZKEJ

hezčí	☐	nejhezčí	☐
-------	--------------------------	----------	--------------------------

RYCHLE

rychleji/rychlejc

nejrychleji/nejrychlejc

POZDĚ

později/pozdějc

nejpozději/nejpozdějc

JÁ

mě/mně

mi

mnou

TY

tě

ti

tebou

tebe

tobě

ON

ho

nás

oni

něho/jeho

nám

nich/jich

mu

námi/náma

nim/jim

němu/jemu

vy

je

něm

vás

ně

ním/jím

vám

nimi/nima

my

vámi/váma

Dotazník vznikl v rámci projektu „Adaptace české verze Inventáře jazykového vývoje dětí od 16 do 30 měsíců (CDI2)“ financovaného pod číslem 12210 Grantovou agenturou Univerzity Karlovy v Praze. Práce Filipa Smolíka byla podporována také Akademií věd ČR v rámci Strategie 21 a RVO 68081740 a grantem GA ČR č. GA13-26779S.